

Notat etter møte Vestland Fylkeskommune 22. august 2024 kl 13 - 14:30.

Tilstede fra fylket:

David J. Sandved, seksjonsleiar for kulturarv

Eva Moberg, fagleiar for museum, Fartøyvern og bygningsvern

Ida Arklett Garmann, museum

Tilstede fra interimstyret i Vestland kulturvernettverk:

Egil Sunde, Klaus Dieter Edler, Astrid Larsen (på teams).

Regionkoordinator Vestland: Inger Christine Årstad

Etter en kort presentasjon rundt bordet, var vi enige om at det er viktig å samarbeide. Klaus Dieter Edler fortalte om et vellykket arrangement, handelsdagen på Vågsberget handelsstad i Nordfjord. Frivillige sørget for stor aktivitet og over 400 personer kom.

Farokonvensjonen: Et viktig grunnlag for arbeidet i det frivillige kulturvernet. Fokuset hos Riksantikvaren er «fra hva til hvem». (Illustrasjon presentasjon av konvensjonen fra ICÅ)

Faro-
konvensjonen

Europarådets
rammekonvensjon
om kulturarvens
verdi for
samfunnet – ETS
199

UNESCO

Kulturarv / kulturvern

en gruppe
av ressurser

nedarvet fra
tidligere
tider

uavhengig av eierskap,
identifiseres av mennesker
som en gjenspeiling av og et
uttrykk for deres verdier, tro,
kunnskaper og tradisjoner i
stadig utvikling

kulturarvens verdi og potensial når den
brukes på en klok måte som en ressurs for
bærekraftig utvikling og livskvalitet i et
samfunn som er i stadig utvikling

et resultat av
samhandlingen
mellom
mennesker og
steder gjennom
tid

fellesskap
bestående av
mennesker som
verdssetter
spesifikke sider
av kulturarven

som de
ønsker å
holde ved
like

videreføre til
framtidige
generasjoner

innenfor
rammen av
offentlig
aktivitet

erkjenner at alle personer har rett til å
ta del i den kulturarv de selv velger,
samtidig som de respekterer andres
rettigheter og friheter, som et aspekt
av retten til fritt å delta i kulturelt liv.

behovet for å involvere alle i
samfunnet i den kontinuerlige
prosessen med å definere og
forvalte kulturarven

treffe tiltak for å bedre tilgangen til
kulturarven, særlig blant unge mennesker
og blant vanskeligstilte, med henblikk på
å øke bevisstheten om dens verdi

Tilskuddsordninger: Betydningen av det frivillige kulturvernet ble presisert av David Sandved. Nettverket gir mulighet for å søke nye statlige midler. Vestland fylke ønsker å se på tilskuddsordninger sammen med nettverket. Vi pratet også om at nettverket kan være en politisk kraft for å få en større pott til det frivillige. Fylkeskommunen påpekte at nettverket må søke driftstilskudd.

Usikkerhet: Egil Sunde uttrykket usikkerheten han møter i sine miljø; vil nettverket utvanne tilskuddsordningene til de store organisasjonene? Fylket svarte at de har ulike typer tilskudd. Ved å være et nettverk kan vi søke på andre midler, så i praksis vil vi gjøre «kaka større» dvs. større biter på hver.

Frivillighetspolitikk: Politikk er prioriteringer. Fylket påpekte muligheten til å påvirke frivillighetspolitikken i kommunene gjennom nettverket. På fylkesnivå er det lettere å få taletid og innflytelse med en felles stemme. De kan ikke ha mange innlegg på møtene. Vi ble oppfordret til å spille inn til høringer og se på «bestillingene» i frivillighetsstrategiene. Innspill til arkivverket ble nevnt som eksempel.

Museene: Det var enighet om at samarbeidet mellom museene og de frivillige har større potensiale. Fylkeskommunen åpner nå for at frivillig kulturvern kan søke ordninger som tidligere var forbeholdt museum.

Kystkultur: Det frivillige kulturvernet forvalter kulturminner der land og sjø spiller på lag. Kulturminnene har ulike former for eierskap, fra enkeltpersoner, til lag og foreninger og offentlige støttede stiftelser. Astrid Larsen fortalte om fyr, Egil Sunde om båter. De frivillige tar kystkulturminnene i bruk og gjør de tilgjengelige. Museene er lite involvert i praksis. Sunde presiserte at koordineringen av kystkulturen burde være en egen stilling i seg selv. utfordringene er økonomi. Det er en reell nedgang i den offentlige støtten til drift av båtene. Fjordsteam generer en økonomi på over 40 millioner. Sunde understreket at det frivillige kulturvernet også har ansvar for egen inntjening gjennom å ta imot publikum.

Møtesteder og rekruttering: Både mobile kulturminner og arenaene til det frivillige kulturvernet skaper faste møtesteder. Fylket trakk fram folkehelse og sosial bærekraft som argument i søknader om tilskudd. Tilskudd til barn og unge og oppfølging av «Håndverksløftet» kan skape ideer. Sosiale medier som Facebook og Tik-tok ble nevnt som arena. Vi må vise at vi er mange.

Ref. ICe Årstad 24. August 2024